

ADMINISTRATIE
KAMP
ZEIST,
ALLE DAGEN
VAN
9 tot 11 u
BARAK 25.

De Kampbode

OPSTELRAAD
C.DEROUX
R.QUINTENS
A.VERBIST
E.WÈVE.

EEN

Morgenaanschouwing.

Op een vroege ochtenduur, voorzien van een hengelvisscherstug, trog ik nuw het kanaal, dat daar op enkele passen van de loods als een zilveren streep kronkelend tussen de groene weilandjes zijne wateren hemelstuwt. Daar gekomen wierp ik de lijn met looraas te water en aanschouwde de omgeving. De randen van 't kanaal waren gesierd door gele lichtblauwen en aan weerszijden op het water was een voort van meeuw-witte waterleliebloemen en in die graslanden bezonden, prijken duizenden bloemen. Eernauwerood kon ik de oogen verzadigen, geen wonder dus, dat ik 't vroischen vergat. Nadat ik eenigen tijd in aanschouwen en denken had doorgebracht, daagde van den oostelijken horizon, de dagtoorts, alles flankerde van goud, 't was een mengeling van rood en purper en om de aantrekkelijkheid nog te vermeedieren, glinstenden de bloemen alsof een vrijgevige hand er paarden over uitgestrooid had, en damp steeg toen omhoog van overbevlije gewen, o, welk een aangename morgenstond. Daar 't was nog niet alles, want ik moest nog luisteren naar de fraaie muziek, dat gevichte zangers, wippende van twijg op twijg, me leeten horen, ze wilden gutachtig mijne aandacht van de bloemen trekken. O! de vroege morgenuur is wel de aantrekkelijkste van ganz den dag, want des middags likt de zon de paarden, ze verslent de bloemen en verdrijft de vrolijke zangers en zoo ook, na etden over hem graf, alles is dan akelig en verlaten en niemand kent nog de plaats waar ze gestaan hebben.

In mijne overwegingen vergeleek ik ook onze jeugd met die bloemen en de opkomende zon, want toentertijd bouwden we ook luchtkasteelen, we meenden ten wrechte een weg met

rosen te bewandelen, maar eldaas, die abgruislijke oorlog brak uit, doodde, vernielde, rukte uteen zonder mededoogen en intusschen verschijnt ook de middagzon aan den trans van onzen reeds gevorderden leeftijd; ze droogt de paarden en verwelkt de bloemen en na weinige jaren wadden er verdorde bladeren over onze graftede. Niemand zal weten wat dagen van kommer en zielerust we hebben doorgemaakt gedurende onze lange ballingschap, noch wat we zijn geweest, dan God alleen. Daarom is het een zalgje gedachte, de gedachte der onsterfelijkheid.

H. L. Buysse,

Zeist, den 25^e Juni 1918.

BESTE MARRAINE,

Zie zoo, het komt mij zoo vrolijk voor dat u mij nu boven de doopvont gaat houden en mij eenen naam geven, dien ik sedert jaren draag...
Ik noem u hem noemen: "Elmont" zoals men hem in Nederland niet spreekt en plots val ik in mij dankbaarheid groeien omdat ik nu terug een meter heb.

Mijn eerste is dood - God hoede hare ziel. - Zij was mijne Tante, onderv. zuster mijne moeder. Niet mooi, echter goedardig en mij goedgunstig. Een meter zoals een tweede moeder. Nu in mijn leven heb ik voit maar een oogenblik gedacht aan de mogelijkheid een tweede meter te hebben, wellicht niet eens zoo oud als ik zelf. Nou, wat zal het gerellig praten met u zijn, hè!

Is een grapje niet te weten met wiem men te doen heeft, doch feitelijk komt het er zoo nauw niet op aan. Zolang ik niet meer kan mag ik mij veel vrijheid veroorloven, die wellicht allemaal zal vervallen tot het niet zooodra ik u, Marraine, kennen zal.

Dan ben ik helemaal

niet bevreesd in mijnen omgang met u. Ik laat m'n zinnen spelen en verbeeld mij een massa ietjes die onschuldig en ook nietjes zijn. Ik doe zoals mijn innerste zicht betruijt en zonder kommersis spreek ik tot u:

"Dag, Marraine, hoe gaat het u?"

"Goed geslapen vannacht!"

"Geen pijn in 't hoofd?"

"Ik ziekt er niet vermoed uit."

"Heelt u, goedeën eeltuit?"

"Wooet ik geen boodschap voor u doen?"

"Marraine, gaat u uit? Weeg ik mee? - Als ik niet mee mag ben ik boos op u, hoor!"

"Ja, ik zal zoet zijn als ik mee mag..."

Zo duurt het voort en dan onderhand heb ik allerlei vrome liefalligheden als ik m'n zin krijg, en, wees maar zoet, hoor! Marraine, en ook stoutheid als 't tegenovergestelde waar is.

En zoo zitten wij der mi tegenover malhaar als vreemde meter en doopzoon, met de schicht van een geest in ons beeld. We zoeken hoe of we wel zijn. - Zoo we zijn blijven we: gevonden maar ziel en maar lichaam. - We kijken in 't ijle en 't vage ooglysel onzer verbeelding schept stiltaan 't spook of de schaduw onzer bezieling in de geheime kracht van de donkere macht, die ons stuwt door 't leven. Ons streeven krijgt derwijze uiting in onverstaanbare wezenlijkheden van het dantele scheppingvermogen dat ons eigen is. Zoo ook benaderen dronnen de werkelijkheid. We hebben een beeld, eenen vorm gegeven van... misschien wat in ons slumert als ideaal... en we tasten onbeweerd in de duisternissen.

Zoo ontstond het licht en het werd den mensch gegeven om te schijnen... En kwam een man wiens naam Johannes...

of zoo ik me vergissen?.... je doopzaam was.... om getuigenis van het licht bij jou te geven....

Op dat het klarer wordt,
Beste Mester, zie ik niet langer meer de duisternissen. Daar zij en noodig zijn om uw schijnbaar schaduwbeeld te doen leven moet ik het voor het ogenblik opgeven nader erover te praten.

Deze beschouwing besluit ik dus met min hartelijken groet. Ware ik klein, ik zou er een zaac bijdoen. Laat me spoedig de ingeving over ziel vernemen.

Dag Marianne, da.... a.

Nieuw vermeide doopzaam,
Edmond S.

HET IJZERFONDS.

(Het Comité van "het Ijzerfonds" verzekt ons, volgenden oproep in te laschen): -

Onder leiding van ondergetekenden is het Ijzerfonds tot stand gekomen. Dit fonds heeft tot doel werk van Vlaamsche kunstenaars in de loopgraven uit te geven en in zo ruim mogelijke mate ertoe bij te dragen, hun werk onder de Nederlanders en de in Nederland vertoevende landgenooten bekend en bemind te maken.

Den aantal jonge kunstenaars hebben den bewonderenswaardigen moed en de taacie wilskracht vertoond, om in hun hard bestaan van strijd, vernieling en dood, aan werken van schoonheid te arbeiden. Dergenen bevinden zich enkele dichters, die er in geslaagd zijn werk te scheppen, dat wij als een schoone getuigenis kunnen aanvaarden en dat een voortreffelijk beeld geeft van wat er leeft en groeit in de harten en de zielten van duizenden onzer beste krachten.

Komen als deze van August van Cannelaert, Fritz Francken, Daan T. Boens zijn sprakende getuigen van het degelijke en kunstzinnige dezer Vlaamsche "voorlogskunst."

Op ons, die in het gastvrije broederland verblijven, rust de plicht, dit werk van de Vlaamsche frontdichters en -schrijvers aan allen te doen kennen. Waar evenwel tot nog toe geen uitgevers bereid werden gevonden hun werk te publiceeren, achtereind ondergetekenden het een dringenden eisch die taak op zich te nemen.

Daarom doen zij thans

een beroep op de medewerking van allen, die met belangstelling en sympathie de Vlaamsche letteren in hun ontwikkeling en wasdom volgen.

Voorerst is er een kleine financiële grondslag noodig, om aan het gestelde doel een begin van verwegenlijking te bezorgen. Perhalve dat elke bijdrage, hoe gering ook, welkom zijn. Daal geld is er noodig, gezien de hoge prijzen van papier- en drukkosten.

Slechts door een ruime geldelijke ondersteuning zal het mogelijk zijn het plan praktisch door te zetten.

Elken intekenaar van ten minste £. 5.- wordt een exemplaar van ieder werk, dat zal worden uitgegeven, toegestuurd.

Het Ijzerfonds zal zijn taak beginnen met de overname van 200 exemplaren van korporaal Daan T. Boens' Sonnetten uit de loopgraven "Van Glorie en Gijden". Daarvan zullen 50 exemplaren aan het front en 50 exemplaren onder de Belgische geïnterneerden kosteloos worden verspreid.

Vervolgens zullen blijkens worden uitgegeven naarmate de geldmiddelen dit zullen toelaten. Van elk werk worden gratis 50 ex. afgestaan aan den schrijver, terwijl een aantal exemplaren, eveneens kosteloos, onder de Belgische militairen hier te lande zullen worden uitgedeeld.

Het Ijzerfonds streeft geen enkel winstgevend doel na. Elke winst mogelijk, door den verkoop verwegenlijkt, wordt geheel in het fonds gestort. Wie voor het fonds zijn diensten ter beschikking stelt, doet zulks louter onbaatzuchtig. Ter controle daarvan zal het van de intekenaars vrij staan de boekhouding van het fonds na te gaan.

Nederlandse en Belgische verenigingen, die hun leden mensen in te lichten over het werk der Vlaamsche soldaten-kunstenaars, zullen een der ondergetekenden gaarne bereid vinden, daarover in hun midden te kunnen spreken. Het honorarium deze lezingen wordt, na aftrek van eventuele reis- en verblijfkosten, in het fonds gestort.

Dringend is het beroep, dat wij op Nederlandsche vrienden en eigen landgenooten doen: wij hopen en vertrouwen op aller bereidwillige vrijgevigheid, die ons zal toelaten mede te werken aan de geestelijke wedergeboorte van België in het algemeen en van het Vlaamsche volk in het bijzonder. Zij, voor wie werk wij steun en belangstelling vragen, zijn het, die door hun vrome daden en hun weergaloos dapper en offer-

2
Dien zende onverwijld
zijn bijdrage en alle briefwisseling
op naam en adres van den
secretaris-penningmeester.

Namen het Ijzerfonds:

André De Ridder,
letterkundige, leeraar aan het Belgisch Atheneum, te Amsterdam.

Dr. Paul De Keyser,
leeraar aan het Belgisch Atheneum te 's-Gravenhage.

Gabriel Spindebeck,
secretaris-penningmeester,
't Lantuis, Rozenlaantje,
Laren (N-H)

Van de adellijke meulfruw, tot de eenvoudige kamener, het heele jongere zwakke geslacht sleept het modeblok, en menige brave grootvader glimlacht goedig als ze ziet, hoe hare kleindochter zich opschikt en toont, daarbij spinerend, "dat het in haar tijd zo heelmaal anders was".

Anders kan het wel geweest zijn, maar de mode deed zich dan evenzeer gelden als nu, zij is immers zo oud als de vrouwen zelf.

Hier hoe een schrijver uit de zeventiende eeuw, de mode van zijn tijd voorstelt; eerst ontrent het haer — "Ongenoede het hayr circa, jeder land heeft bij naer zijn mode. In Spanien gaen de vrouwen en de jonghe dochters met han-ghende hayr. De ghemeyne en slechte personen oblecken dat met eenige rode lintiens, en maecken twee ooste drij tuyten, maar die van conditie zijn, spreken dat nygt, noch min, noch meer ghelyck een Jaar sijn wedderen. In Frankrijk hebben et een ander mode, naer de welcke sich ghemeynelijck voeghen onse Nederlanden; naer de Janfranswen het hayr van vlech-ten, en de tuyten op malckan-deren wenden."

Het verder mitgevoerd te hebben over de kleederen en Kleederdracht, over gesteenten en parelen, waarvan de kleederen stijf stonden, geft hij nog deze beschouwingen ten beste over den Houscus.

— Den reech van Hous-
cus is in Sweden, of een seker maniere, ghelyck eenen Haag-
metsteen: want ghelyck den Haag-metsteen ijzer en staal tot sich trecht, soo trecht bij de Swetsche de Houscus stocken en kluppels: want deghene diese

... die met een
bastonade. De reden hiervan
is, omdat den O-Harus aan de
bevrouwde vrouwen zeer schadelijk
is, en hun een gaet kram,
oft misal kan veroorsaeken.
Niet tegenstaende dat het selve
perijsel in onse Nederlanden
kan wesen, en lasten onse Jof-
ferekens daerom niet te drae-
ghe gheperfumeerde Haantschoe-
nen, wenschende, dat die niet
alleenlijch in de ooghen, maar
soch in de neusen van een
jeder sonden sijn... —

Laten wij, na dit
Rijkje in den 17 eeuwschen
modewinkel, de deuren weer
dicht maken.

R.Q.

DALMEIJER'S INSTITUUT VOOR ZELFONTWIKKELING

Comenstraat, 50 Amsterdam.

leert u uw kennis, vermogens en
eigenschappen te gebruiken tot het
hoogst mogelijk nuttig rendement.
Door het volgen dezer cursussen
kunt gij
Nieuw inkomen verdriedubbelen!!

Alle onderricht geschiedt
uitsluitend per post.

Diverschilig, waar gij wouwt
of van welken leeftijd gij zijt, gij
kunt deze cursussen in:
Leer der Persoonlijkheid,
Geconcentreerd Arbeiten,
Gebogenleer en Training
van den Geest,
De Wetenschappelijke Leer van
het Koopmanschap,
Vrij spreken, Logisch denken
en Pract. Levenskunst.
volgen zonder enig bezwaar voor
uw gewoon dagelijksch werk.

VRAAGT PROGRAMMA!

Waarom?

— Waarom wil een
vrouw, die geene enkele onvol-
maaktheid kan vinden in de
manier waarop een man haar
behandelt, zichzelf onvolmaakt
vinden omdat ze bij hem geene
onvolmaakthesen kan ontdekken?

— Waarom leeft een
man 45 jaar zonder dat een
dokter zijn pols voelt, behalve
na een groot diner of in andere
dergelijke krachtinspanning, en
begint hij pas aan alle gekke

gekten te lijden nadat hij een
vrouw ontmoet heeft?

— Waarom zou in vrouw
zich zenuwachtig maken, wan-
neer ze van naam verandert,
ze deed het wel niet de zoovele
malen dat ze van mening,
van gelaat, van voorkomen,
van temperament, en wie weet,
misschien ook wel van haar —
kleur veranderde?

— Waarom is 'n man
gewoonlijk al den grand in,
vooral eer hij voelt dat hij glijden
gaat? Waarom zeggen wij dat
een dikke man er welvarend
uitziet, en een dikke vrouw...
... ja, kies nu maar je eigen
hoedanigheidswoord daarvoor?

— Waarom zijn er meer
moede meisjes nadat je getrouwed
zijt, dan er voor? Philo.

- ULAAMSCH TOONEEL -

DE KETEN DER MISDAAD

HET KOSTHUIS SCHÖLLER

De "Keten der misdaad"
is een klein maar gewichtig stuk.
De schrijver heeft iets goeds gemaakt
van een psychs-physiologisch ge-
geven dat als alle eenvoudige waars-
heden na de bewijsvoering zoo klaar
en natuurlik voorkomt, dat niem-
and er aan denkt ook maar
het minste er van af te dingen.

De "Keten der Misdaad"
bestaat, met andere woorden, de
zonden der ouders worden door de
kinderen voortgezet en weer bedreven
zoosdat de criminaliteit die in zekere
families steeds voorkomt en aan-
groeiit een eenvoudig verschijnsel van
erfelijkheid in de ziel is, die door
de erfelijkheid van sommige ziekten,
die tot overprikkeling en overspan-
ning leiden, nog wordt bevorderd
en in de hand gewerkt. Tot de
erfelijke belasting die wegens dragen
hier en lichaam in ziel bij; het
een is geen correctiep voor het
andere en die mensen worden
door stille maar niet af te weren
krachten in de misdaad gestuurd.

Dit stukje dat ons dat al-
les aanschouwelijk maakt, is uit-
stekend gespeeld geworden, alhouwel
het den spelers grote eischen stelt.
Het onbewust misdaadige heeft
L. de Meul in de rol van Bert
prachtig op den voorgrond ge-
bracht; het was een mooi spel
van dievlike impulsiviteit, een
absoluut negeeren van rede en
wil. Naast hem stond d. Van
Baelen voor de moeilijke rol der
moeder die hij opperbest speelde,

evenals H. Riellaerts en R. Serverius
in de levensblyde rollen van twee
gezonde menschenkinderen die de
leefde toelacht.

Daarna kwam "Het Kosthuis
Schöller". Of er gelachen werd?
Niemand kon het mit houden bij
de maliigheid van al die wijze
gekken. Hoe een mensch soms
zelf gek zou kunnen worden weet
hij niet, maar een allerbest mid-
del is zeker een bezoek bij gewoon
gezonde lui, wanneer deze allen
een beetje "vaardig" doen, omdat ze
schrijfters, leeuwenjagers, trouw-
hartig zijn of voor declamator
willen doorgaan en geen "l" kunnen
uitspreken.

G. Lauwaert heeft daar een
H. Klaproth voorgegeven die de men-
schen heeft doen gieren van het
lachen, terwijl rond hem als gekken
evolueerden, de Jb. Jb. De Meul,
Verbist, Cartels, Vereccke, Bruyn-
donck en Asperlaag. Als wijzen
rond den intussen zelf op hol
gerakenden Klaproth stonden daar
d. Van Baelen, R. Serverius,
d. Gruijter, J. Rock, H. Riellaerts
en G. Janssen.

Het was een uitstekende
reeks vertooningen van een heel
gelukkig samengesteld programma.
A.V.Z.

Het den wijzen man

Weer vast overtuigd dat je ge-
lijk hebt, maar weet het een
weinig minder vast dat in ander
ongelyk heeft.

De weg naar de Kennis door-
kunst het uitgestrekte dal der
onwetendheid.

De toekomst zou ophouden aan-
trekkelijk te zijn, wanneer het
onzekere ervan afgeweken werd.

Voor den jongen man die alles
kent, is het moeilijke, dat hij
zooveel te leeren heeft en niem-
and om hem te onderwijzen.

Philo.

OPENING DER NIEUWE MAGAZIJNEN DE FAAM

LANGESTRAAT 5
Verkoop uitsluitend solide
goederen tegen zeer lage prijzen

PHŒNIX
BROUWERIJ
AMERSFOORT

ROOKT
DRAGON
TABAK
FABRIKANT J.GRUNO
GRONINGEN

FOTOGRAFIE
L.B.J.SERRE

Verschillende Kunstwerken
Geïnterneerd Belgisch personeel.
KAMP 1 en UTRECHTSCHEWEG 42.
MKTIGE PRIJZEN. VERZORG'D WERK.

J.GROOUTENBORS

HOF N° 38

RUIME SORTEERING VAN ALLE SOORTEN SCHOENEN EN LAARZEN
DEGELIJKE KVALITEIT

Wed. I. AdeVries.
Lieve Vrouwestraat 30.
Amersfoort.
Goedkoopste adres
voor vrouwen en
geldscheppen.
Voor Belgen speciaal tarief.

OUDSTE ADRES
G. HULST
HOF 42.
Boter, Kaas
en eierenhandel
Ganbevallen door de
Belgen.

ODEON

KROMMESTRAAT

DANSLESSEN

Alle dagen van 7½ tot 11 u.
Vrijdag uitgezonderd
Zondags van 3½ tot 5½
en van 7 tot 11 u. - Danslessen
Maandags van 7½ u.

HEHENKAMP

LANGESTR. HOEK LANGEGRACHT

Costumes voor Heren
Overgassen, enz.
Groote Reis van Weefstoffen
1de kwaliteit
Gematinigde prijzen

L.HOUBAER
LANGESTRAAAT 62-64-66
HEEREN EN
KINDER
KLEEDING
— JE ADRES —

WEST FLANDRIA
VAARTKAAI ROESLAERE
De beste pannen, steen,
buizen, beerputten,
waterbakken.
Gewaarborgd waterdicht
gewapent en gestampt beton.
Wachtverende middelen voor
nieuwe gebouwen
Ontwachting van oude
gebouwen.
DEPOT THOUROUT. DIXMUIDE
BESTUURDER: RAYM. STEYAERT

CAFÉ

TUSSCHEN

ALBERTSDORP

Sels

EN

KRAAIENHORST
Joséphine EERSTE KVALITEIT
MAASTRICHT PILSENER.

BÜKANTOOR

TE

BRUSSEL

RUE ROYALE 139

HOOFDKANTOOR

ROTTERDAM

WESTESTRAAT 3

A.SERNÉ & ZOON
TEL. 5954 COSTUMIERS OPGERICHT 1866
GROENENBURGWAL 56 AMSTERDAM
LEVERANCIERS VAN DE SCHOUWBURGEN
VAN ZEIST, HARDERWIJK
LEYEREN COSTUMES IN HUUR VOOR: Optochten,
toespel, gevestuurde bals, enz.
NATIONALE KLEEDERDRACHTEN.

F.W.VANBEEK

KERKSTRAAT 4 TEL. 457

Speciaal adres voor
het leten bouwen van
rijwielen. Grote moderne
 reparatieinrichting voor
alle rijwielen en motorren.

BELGISCHE
BANKETBAKKERIJ

C. STOOVE

UTRECHTSCHESTRAAT

VRUCHTEN

TAARTEN

ST. NIKLAAS

VAN HASSELT

DE AREND
ARNHEMSCHEWEG
AMERSFOORT
Gelegenheid tot dansen
Elken Zondag van 8 u
tot 10 u.
en des Zondagsmiddags
van 2½ u tot 4½ u
DE DANSLEERAAR STEINEN

CAFE-RESTAURANT
HOTEL
HUIS TEN HALVE
SOESTERBERG
Groot hof. Veranda.
Dengenaar verblijf.
Verzorgde keukens en kelders
J. PUTMAN